

Koheesiopolitiikka 2020+

Johanna Osenius

16.8.2018

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Rahoituksen jakautuminen 2021-2027

(vuoden 2018 hinnoin, noin mrd €)

I. Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	166
II. Yhteenkuuluvuus ja arvot	392
josta koheesiovarat	
(EAKR, ESR ja koheesiorahasto) n. 331 mrd €	
III. Luonnonvarat ja ympäristö	337
IV. Muuttoliike ja rajaturvallisuus	31
V. Turvallisuus ja puolustus	24
VI. Naapurialueet ja muu maailma	109
VII. EU:n yleinen hallinto	76

Yhteensä n. 1 135 mrd €
(1,11 % EU-27 BKTL:stä)

Komission mukaan koheesiorahoituksen osuus vähenee nykykauteen 2014-2020 verrattuna n. 7 %

Millainen on rahoituskehysesitys ja varojenjakomenetelmästä Suomen kannalta? 1

- Komission ehdotus on lähtökohdiltaan Suomelle hyvä
- Varojen jakomenetelmä on pitkälti sama kuin nykyisellä ohjelmakaudella
- Suomen alueet jakautuvat kahteen alueluokkaan: kehittyneimpiä alueita ovat Hki-Uusimaa ja Ahvenanmaa. Muuta alueet ovat siirtymäalueita.
- Suomen alueiden keskinäinen laskennallinen saanto tasapainottuu aiemmasta
- IP-alueen varojen laskennassa on käytetty ns. turvaverkkoa: saanto on laskettu kehittyneiden alueiden kriteereiden mukaan
- Harvan asutuksen kriteeriä ei voida siirtää siirtymäalueluokkaan

Millainen on rahoituskehysesitys ja varojenjakomenetelmä Suomen kannalta? 2

- Suomen tärkeimmät kriteerit varojen jaossa ovat: BKT, harvan asutuksen kriteeri, pohjoisten, harvaan asuttujen alueiden erityisrahoitus sekä uudet ilmastomuutokseen ja muuttoliikkeeseen liittyvät kriteerit.
- Epäedullisempia rahoituskriteereitä ovat työttömyys, nuorisotyöttömyys, alhainen koulutustaso, kolmannen asteen koulutus ja koulupudokkaat
- Interreg-tavoitteen osalta jakomenetelmä perustuu aiempaa useampaan väestökriteeriin. Suomen kannalta epäedullista on maarajojen väestön merkittävästi suuremmat painotusprosentit. Rahoitus vähenee yli 28%
- Harvan asutuksen erityisrahoituksen määrää ei ole indeksoitu nykyisestä (30€/as/v)
- Rahoituksen jakautumista eri maille on tasapainotettu verrattuna ohjelmakauteen 2014-2020

Member state	2021-27 allocation (billions, 2018 prices)	Change from current period (%)	Aid intensity (EUR/head)	Change from current period (%)
BG	8.9	8	178	15
RO	27.2	8	196	17
HR	8.8	-6	298	0
LV	4.3	-13	308	0
HU	17.9	-24	260	-22
EL	19.2	8	254	12
PL	64.4	-23	239	-24
LT	5.6	-24	278	-12
EE	2.9	-24	317	-22
PT	21.2	-7	292	-5
SK	11.8	-22	310	-22
CY	0.9	2	147	-5
SI	3.1	-9	213	-11
CZ	17.8	-24	242	-25
ES	34.0	5	105	3
MT	0.6	-24	197	-28
IT	38.6	6	91	5
FR	16.0	-5	34	-9
FI	1.6	5	42	2
BE	2.4	0	31	-5
SE	2.1	0	31	-6
DE	15.7	-21	27	-20
DK	0.6	0	14	-3
AT	1.3	0	21	-4
NL	1.4	0	12	-3
IE	1.1	-13	33	-17
LU	0.1	0	16	-14
EU27	331	-9.9	106	-11

Mitkä koheesiopolitiikan sisällöt ovat jatkossa?

Rakennerahastojen tuki kohdistettaisiin viiden teeman ympärille:

1. **Älykkäämpi Eurooppa** (kilpailukyky, digitaalinen muutos, yrittäjäyys, innovaatiot, osallistava kasvu, teollisuuden muutoshaasteet globalisaatioon, kiertotalouteen ja ilmastonmuutokseen liittyen)
2. **Vihreämpi vähähiilinen Eurooppa** (puhtaat energiaratkaisut, energiatehokkuus, siirtyminen vähähiiliseen talouteen, uusiutuva energia, innovatiiviset vähähiiliset teknologiat, tuki vihreille ja sinisille investoinneille, kestävä luonnonvarojen hallinta, kiertotalous, sopeutuminen ilmastonmuutokseen)
3. **Verkostoituneempi Eurooppa** (liikkuvuus, energia ja alueelliset ICT-yhteydet, kestävä liikenne, älykkäät energiaverkot, nopeat digitaaliset yhteydet)
4. **Sosiaalisempi Eurooppa** (ESR+:n tuki sosiaalisten oikeuksien pilarin toimiin, erityisesti elinikäinen oppiminen sekä koulutus- ja valmennus- ja terveys-, kulttuuri- ja sosiaalinen infrastruktuuri)
5. **Kansalaisten Eurooppa** (kaupunki-maaseutu-rannikkoalueiden paikallinen kehittäminen)

Temaattinen keskittäminen ja korvamerkinnot

EAKR+

Kehittyneet	Siirtymä	Vähiten kehittyneet
85% tavoitteisiin 1 - 2	45% tavoitteeseen 1 30 % tavoitteeseen 2	35% tavoitteeseen 1 30 % tavoitteeseen 2

Interreg-ohjelmissa 60% enintään kolmeen politiikkatavoitteeseen
6% kestävään kaupunkikehittämiseen

ESR+

- Kohdentuu teemaan 4
- Vähintään 25% kohdennettava sosiaaliseen osallisuuteen
- Vähintään 2% materiaalisesta puutteesta kärsiviin henkilöihin (ent FEAD)

Mitä sisältöesitykset merkitsevät Suomelle?

- Suomi suhtautuu lähtökohtaisesti positiivisesti komission esityksiin: ohjelmaperusteinen RR-politiikka jatkuu.
- Rahoitettavat teemat vähenevät viiteen, mutta käytännössä sisältövalikoima paljolti kuten nykyisellä ohjelmakaudella
- Ohjelmien sisällöt fokusoitava vähäiseen määrään teemoja
- Kestävän kaupunkikehittämisen EAKR-korvamerkintä (6%) ja ESR:n sosiaalisen osallisuuden (25%) korvamerkinnät jatkuvat;
- Rahoitusinstrumenttien tulevat aiempaa laajempaan käyttöön
- Kumppanuussopimus ja ohjelmat valmistellaan aiempaan tapaan kumppanuudessa

Mitä sisältöesitykset merkitsevät Suomelle? 2

- Suomen on varmistettava rahastojen ja unionin välineiden koordinaatio, täydentävyys ja yhdenmukaisuus – MYRin rooli tässä keskeinen
- Ohjelman välitarkastelu vuonna 2025 tuloksellisuuden ja toimintaympäristön muutosten kautta; ohjelmamuutos ja viimeisten vuosien rahoituksen kohdentaminen

Mitä ehdollisuuksia ja yksinkertaistamiskeinoja komission esitykseen sisältyy?

- Ohjelman tavoitteisiin sidotut ja horisontaaliset ”mahdollistavat ehdollisuudet” säilyvät.
- Maakohtaiset suositukset ja neuvoston suositukset otettava huomioon ohjelmavalmistelussa ja kumppanuussopimuksessa
- Makrotaloudelliset ehdollisuudet liittyen mm. kasvu- ja vakaussopimukseen toteuttamiseen säilyvät
- Sanktiot oikeusvaltioperiaatteen noudattamatta jättämisestä
- Menojen varmentaminen vain kansallisin menettelyn mahdollista ohjelmissa jossa virhetaso alle 2%.
- Varojen kiertonopeusvaatimus kiristyy kahteen vuoteen, n+2.
- Asetukset sisältävät lukuisia yksinkertaistuksia rr-hallintoon

Ohjelmavalmistelu tehdään kumppanuudessa

Kansallisesti linjattavia asioita mm.:

- Temaattiset tavoitteet/erityistavoitteet
- Ohjelmien määrä
- Toimien luonne
- Hallintojärjestelmä – viranomaiset, ”kevennetty järjestelmä”
- Kaupunkipolitiikan osio
- Rahoitus – rahastot, prioriteetit, alueet, kansallinen vastinrahoitus, mahdollinen siirto InvestEU-ohjelmaan

à Valmistelu kansallisella tasolla alkaa syksyllä 2018